

Ruwvoer voor dragende zeugen

Herman Vermeer, Carola van der Peet-Schwering, PV; Gerard Plagge, VPB-Raalte

In het Varkensbesluit van de **Gezondheids-** en Welzijnswet staat vermeld dat het verplicht is om enig ruwvoer te verstrekken aan dragende zeugen. Wat onder ruwvoer wordt verstaan, hoeveel "enig" is en hoe het verstrekt moet worden is nog niet duidelijk. Dit is voor het Praktijkonderzoek Varkenshouderij aanleiding om onderzoek te gaan doen naar het verstrekken van ruwvoer aan dragende zeugen.

Met ingang van 1 januari 1995 is het verplicht om enig ruwvoer aan de zeugen te verstrekken. Het ruwvoer is bedoeld als tijdverdrif en om gedragsstoornissen te voorkomen. Dragende zeugen worden beperkt gevoerd. Het verstrekken van beperkte hoeveelheden voer en de korte opnametijd (tweemaal 10 minuten per dag) kunnen leiden tot afwijkend of stereotiep gedrag. De ontwikkeling van stereotiep gedrag kan worden beperkt door het verstrekken van ruwvoer of door de zeugen langer te laten eten. Het Praktijkonderzoek Varkenshouderij is gestart met het zoeken naar mogelijkheden van en alternatieven voor ruwvoerverstrekking die op praktijkbedrijven toepasbaar zijn. Het onderzoek richt zich enerzijds op de wijze van voer verstrekken en anderzijds op de samenstelling van het voer.

Soort voer en wijze van verstrekken

Op het Varkensproefbedrijf in Raalte wordt nagegaan of het soort voer en de wijze van verstrekken het welzijn van zeugen kan beïnvloeden. Het onderzoek wordt uitgevoerd met individueel gehuisveste dragende zeugen en er zijn vier proefbehandelingen:

- 1 zeugenvoer dracht in de trog;
- 2 zeugenvoer dracht via een krap afgesteld voorraadoederbakje;
- 3 zeugenvoer dracht met een 10% lagere EW;

4 zeugenvoer dracht waarvan 0,3 kg vervangen wordt door pulpbrok.

Het welzijn van de zeugen wordt aan de hand van de volgende kenmerken gemeten: opnametijd van voer en water, stereotiep gedrag (looskauwen, stangbijten en troglikken) en tijdsduur dat dieren staan en liggen. Daarnaast worden de reproductieresultaten geregistreerd.

Onbeperkte voeding van zeugen

Op het proefbedrijf te Rosmalen wordt in een oriënterend onderzoek nagegaan of het mogelijk is om dragende zeugen in groepshuisvesting onbeperkt te voeren met een zeugenvoer dat ongeveer 60% bietenpulp bevat. Uit Engels onderzoek blijkt dat zeugen niet teveel energie opnemen en niet vervetten of te zwaar worden als ze een dergelijk voer verstrekt krijgen. In het onderzoek worden de zeugen wekelijks gewogen, de spekdikte wordt gemeten en er worden gedragswaarnemingen gedaan. Daarnaast wordt geregistreerd hoe vaak de zeugen vreten op een dag, hoeveel voer ze per keer opnemen en hoelang de totale vreettijd is. De zeugen in de controlegroep worden gehuisvest in voerligboxen met uitloop en krijgen zeugenvoer dracht volgens schema verstrekt.

De resultaten van beide proeven zullen eind dit jaar gepubliceerd worden. ■